АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

08.05.2025 року м. Суми

Нами: інженером-лісопатологом ІІ категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Тетяною Коровкою, інженером з охорони та захисту лісу Сумського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Владиславом Голубом, інженером лісового господарства ІІ категорії Сумського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Вадимом Ткаченком, разом з лісовою охороною Лебединського, Межиріцького, Українського та Бишкінського лісництв, проведено лісопатологічне обстеження насаджень Сумського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Сумської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **198,0 га**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Лебединське лісництво – 61,7 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр,см	Запас деревостану, куб.м.
40	1	12,8	10Сз+Дз	86	0,7	1	27	28	420
46	21	12,0	10Сз+Дз	87	0,7	1	28	30	410
69	33	1,5	10Сз	86	0.6	1	27	30	360
82	5	5,9	10Сз	101	0.6	1	27	36	330
82	8	2,2	10Сз	101	0.6	2	25	32	320
82	11	17,0	10Сз+Бп	122	0,6	2	28	40	370
82	12	3,9	10Сз	121	0,7	2	27	36	420
82	14	6,4	10Сз+Бп	121	0,6	3	25	44	270

За результатами проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами коренева губка та соснова губка, та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження середній, характер всихання груповий. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерева у міжосередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену блідо-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, несправжнього дубового трутовика, з ознаками ураження раком-сірянкою, бактеріальним раком водянкою. В насадженні присутні вивернуті з коренями дерева, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Межиріцьке лісництво – 26,7 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр,см	Запас деревостану, куб.м.
46	1	4,5	10Сз+Бп	78	0,80	I	24	28	410
46	9	2,8	10Сз	67	0,80	I	23	26	390
57	29.3	2,9	10Сз	90	0,70	I	28	36	430
57	29.4	3,1	10Сз	90	0,70	I	28	36	430
71	3	0,5	10Сз	90	0.70	I	26	40	400
71	9	2.5	9Сз1Бп	90	0.70	I	27	32	390
71	11	1,1	9Сз1Дз	57	0.70	IA	22	26	300
71	13	3.4	10Сз+Дз+Бп	68	0.70	I	24	28	360
71	16	1,8	9Сз1Дз	56	0.80	IA	23	26	370
81	8	2,1	10Сз	131	0.60	I	27	36	360
88	2.1	2,0	10Сз	90	0,70	I	27	32	420

Під час проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційною хворобою коренева губка та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження слабкий та середній, характер всихання груповий. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерева у міжосередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену блідо-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика та з ознаками ураження ракомсірянкою. Листяні породи вражені інфекційними хворобами: несправжній дубовий трутовик, звичайний трутовик, бактеріальний рак водянка, про що свідчать наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Бишкінське лісництво — 36,3га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр,см	Запас деревостану, куб.м.
1	12	22,2	6Дз2Яз2Лпд+Ос+Брс+Клг	100	0,7	2	27	40	330
35	1	14,4	3Дз3Яз3Лпд1Клг+Брс	75	0,7	2	25	32	300

В ході проведення лісопатологічного обстеження було виявлено, що на даних ділянках дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — середній, характер розповсюдження — груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, халаровий некроз, опеньок осінній, трахеомікоз та вертицильозне в'янення, про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих

водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками, найбільш розповсюджений великий ясеневий лубоїд (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Окрім цього, в насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), та дерева з виваленою кореневою системою.

Українське лісництво – 73,3 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр,см	Запас деревостану, куб.м.
17	2	5,2	9Дз1Сз+Бп	111	0,65	2	26	36	295
31	7	9,6	7Дз2Сз1Бп+Ос	111	0,75	3	25	36	330
53	12	3,7	7Дз3Сз+Ос+Бп	76	0,75	2	23	28	320
66	14	2,7	8Дз2Сз+Клг	85	0,75	2	23	28	305
66	11	6,9	6Дз3Сз1Бп	91	0,75	2	24	28	335
67	1	0,9	7 Дз3Сз+Бп	75	0,70	2	23	28	300
72	8	4,8	7Дз3Сз+Бп	101	0,75	2	24	30	340

В результаті проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених ділянок було встановлено, що дерева та групи дерев відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — слабкий та середній, характер розповсюдження —дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, звичайний трутовик, трахеомікоз та вертицильозне в'янення, про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Відмічено дерева з плодовими тілами кореневої губки, соснової губки, облямованого трутовика та з ознаками ураження раком-сірянкою. Окрім цього, в насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни) та дерева з виваленою кореневою системою.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр,см	Запас деревостану, куб.м.
8	37	1,7	8Сз2Дз	110	0,65	2	27	40	365
32	27	4,0	10Сз+Дз+Лпд	151	0,50	2	30	44	350
37	22	4,0	10Сз+Дз	96	0,60	1	30	40	410
63	4	4,9	7Сз3Дз+Яле+Бп	86	0,70	1	26	36	350
67	5	1,7	6Сз4Дз	86	0,65	1	28	36	300
68	6	0,7	10Сз+Дз	101	0,45	1	31	44	320
68	1	10,5	10 Сз+Дз	91	0,45	1	30	36	310
27	7	12,0	10Сз+Бп+Дз	141	0,60	1	31	44	430

За результатами проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами коренева губка та соснова губка, та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження середній, характер

всихання груповий. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерева у міжосередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену блідо-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, несправжнього дубового трутовика, з ознаками ураження раком-сірянкою, бактеріальним раком водянкою. В насадженні присутні вивернуті з коренями дерева, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і біль

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани, що в свою чергу негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб і шкідників. Враховуючи біологічні особливості виявлених у вищеперелічених насадженнях інфекційних хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано, керуючись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році, з урахуванням ступеню поширення виявлених хвороб — вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **198,0 га**) з вилученням з деревостанів небезпечних сухостійних, відмираючих дерев, з ознаками ураження стовбуровими та комлевими гнилями, дерев з ознаками заселення стовбуровими шкідниками та дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибних хвороб. Адже зменшити наслідки розвитку стовбурових шкідників та інфекційних хвороб, попередити розповсюдження по площі та масове розмноження шкідників можливо тільки при своєчасному та обгрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:
1 – ДСЛП «Харківлісозахист».
2 – Сумське надлісництво філії « Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

_____ Тетяна Коровка
_____ Владислав Голуб
_____ Вадим Ткаченко

Межиріцьке	71	3	0.5	-	0.5	0.5	10С3	90	0.70	1	26	40	400	4	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	12	немає
Межиріцьке	71	9	2.5	-	2.5	2.5	9С31БП+ДЗ	90	0.70	1	27	32	390	4	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	15	немає
Межиріцьке	71	11	1.1	-	1.1	1.1	9С31ДЗ	57	0.70	1А	22	26	300	4	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	15	немає
Межиріцьке	71	13	3.4	-	3.4	3.4	10С3+ДЗ+БП	68	0.70	1	24	28	360	4	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	15	немає
Межиріцьке	71	16	1.8	-	1.8	1.8	9С31ДЗ+БП	56	0.80	1А	23	26	370	4	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	15	немає
Межиріцьке	81	8	2.1	-	2.1	2.1	10С3	131	0.60	2	27	36	360	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	15	немає
Межиріцьке	88	2	16.5	1	2.0	2.0	10С3	90	0.70	1	27	32	420	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	13	немає
Бишкінське	1	12	22.2	-	22.2	22.2	6Д32Я32ЛПД+ОС+БРС+КЛГ	100	0.70	2	27	40	330	4	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	20	немає
Бишкінське	35	1	14.1	-	14.1	14.1	3Д33Я33ЛПД1КЛГ+БРС	75	0.70	2	25	32	300	4	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	20	немає
Українське	8	37	1.7	-	1.7	1.7	8С32ДЗ	110	0.65	2	27	40	365	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
Українське	17	2	5.2	-	5.2	5.2	9Д31С3+БП	111	0.65	2	26	36	295	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
Українське	31	7	9.6	-	9.6	9.6	7Д32С31БП+ОС	111	0.75	3	25	36	330	2	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	25	немає
Українське	32	27	4.0	-	4.0	4.0	10С3+ДЗ+ЛПД	151	0.50	2	30	44	350	2	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	25	немає
Українське	37	22	4.0	-	4.0	4.0	10С3+ДЗ	96	0.60	1	30	40	410	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	25	немає
Українське	53	12	3.7	-	3.7	3.7	7Д33С3+ОС+БП	76	0.75	2	23	28	320	2	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
Українське	63	4	4.9	-	4.9	4.9	7С33Д3+ЯЛЕ+БП	86	0.70	1	26	36	350	2	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	25	немає
Українське	66	14	2.7	-	2.7	2.7	8Д32С3+КЛГ	85	0.75	2	23	28	305	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
Українське	66	11	6.9	-	6.9	6.9	6Д33С31БП	91	0.75	2	24	28	335	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
Українське	67	1	0.9	-	0.9	0.9	7Д33С3+БП	75	0.70	2	23	28	300	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	25	немає
Українське	67	5	1.7	-	1.7	1.7	6С34ДЗ	86	0.65	1	28	36	300	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	25	немає
Українське	68	6	0.7	-	0.7	0.7	10С3+ДЗ	101	0.45	1	31	44	320	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
Українське	72	8	4.8	-	4.8	4.8	7Д33С3+БП	101	0.75	2	24	30	340	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	25	немає
Українське	68	1	10.5	-	10.5	10.5	10С3+ДЗ	91	0.45	1	30	36	310	3	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
Українське	27	7	12.0	-	12.0	12.0	10С3+БП+ДЗ	141	0.60	1	31	44	430	2	ВСР	хвороби, стовбурові шкідники	30	немає
ВСЬОГО			**227.3**		**198.0**	**198.0**												

Директор філії «Північний лісовий офіс» В. С. Киченок

«___» _____ 2025 р.